

Novi ministri se še niso oficijelno naznanili, a vendar je že menda vse ministerstvo sestavljeno. Tudi imena vseh novih ministrov so že prišla mej svet. Grof Badeni bode prevzel notranje stvari, najbrž zaradi tega, ker razume dobro voditi volitve. Finančni minister bode pa Poljak vitez Bilinski. Da pa ne bodo kar trije Poljaki ministri, se pa opusti začasno gališko ministerstvo. Galičijo bode že Badeni sam dosti odločno zastopal. Gališko ministerstvo Badeniju tudi zaradi tega ne ugaja, ker bi na to mesto po dosedanem običaji moral poklicati kakega državnega poslanca, a on je pa trdno prepričan, da državni poslanci niso pravi ljudje za ta posel. Bilinski je finančni minister postal največ zaradi tega, ker za sedanjega finančnega ministra Böhm-Bawerka ne marajo veleposestniki in drugi velekapitalisti, ker je na sumu, da je on oče Steinbachove davčne reforme, s katero bi se bile bogatašem precej pristrigle peruti. Bilinski je pa tudi dober govornik in bode prevzel tudi nalogo, da bode v zbornici zagovarjal vladne stvari. Trgovski minister bode sekcijski načelnik za trgovske stvari v vnanjem ministerstvu baron Glanz. O njem se posebnega družega ne ve, kakor da je sodeloval pri raznih trgovskih pogodbah, ki pa niso izpale povsem v korist naše države. Pri tem, da je Badeni njega izbral, pa niso bile odločilne njegove sposobnosti, temveč jedino to, da Wittek minister ne postane. Tega se boje židovski kapitalisti, kakor hudič križa, ker slutijo, da bi pri poddržavljenji železnic ne branil njih koristij. Gautsch bode učni minister. Slovenci se pač njegovega imenovanja ne bodo razveselili. Mož pa tudi ne razume duha časa, temveč se rad peča le z malenkostmi, kakšni šolski katalogi, ali kaj podobnega. Slovanske šole se pod njegovim ministrovanjem ne bodo dosti množile. Za nas Slovence je posebno važno pravosodno ministerstvo. Za to mesto je izbran predsednik nadsodišču v Gradcu grof Gleispach. Ta mož dosedaj ni kazal nobene naklonjenosti do Slovencev. Že to, da prihaja iz najbolj nemškega mesta Gradca nas ne more razveseliti. Sumljivo se pa nam zdi, da si je tudi izgovarjal, predno se je odločil, neko posebno samostojnost za svoj portfelj, bojimo se, da bode to neodvisnost izkoriščal najbolj proti nam Slovincem. Poljedelski minister bode grof Ledebur, o katerem družega ne vemo, da je bogat veleposestnik na Češkem in da ima najbrž jedino tej svoji lastnosti zahvaliti se za svoj portfelj.

Badeni je cesarju predložil že svoj program. Kolikor izvemo, je njega naloga pred vsem dognati nagodbo z Ogersko. Državni zbor mu v tem oziru ne bode delal nobenih posebnih ovir. Prepričani smo, da bi tudi grof Kielmansegg bil mogel to stvar dognati. Nadalje se misli pod njim dovršiti davčna reforma. Ker se le o dovršenji govori, si moramo misliti, da bode Badeni poskusil Plenarjev načrt spraviti pod streho. Pri tem bode pa zadel na znan Dipaulijev predlog zastran volilne pravice petakarjev. Radovedni smo, kako bode grof Badeni premagal to težavo. Mogoče je, da se levičarji udajo, izključeno pa tudi ni, da dobi grof Badeni večino

brez nemških konservativcev in petakarji zgube volilno pravico.

Najvažneje je pa, da pod njim ne zaspi volilna reforma, kakor so želeli nemški konservativci, liberalci in Poljaki. To jasno kaže, da je želja višjih krogov, da se izvrši. Badeni ima svoj načrt za volilno reformo že pripravljen. O njem bomo govorili, ko se razkrije. Toliko že danes lahko rečemo, da se v njem gotovo Badeni pred vsem ozira na koristi veleposestnikov. Nad volilno reformo sta se izpodtaknili dve ministerstvi, kdo ve, če se ne bode še grof Badeni.

Nemški liberalci so precej zadovoljni z Badenijem. O svojem času so se izpodtikali že nad tem, da je Poljak Danajewski bil finančni minister, sedaj pa že nimajo nič proti temu, da bode poleg finančnega ministra Poljak tudi ministerski predsednik. Gospodje krotkeji postajajo.

Slovenci se novega ministerstva ne veselimo, a bojimo se ga tudi ne. Našega napredka ne bode ovrlo. Naši poslanci pa najpametneje store, da svoje postopanje uravnajo po tem, kakršno stališče bode proti nam zavzela vlada. Vezati naj se nikakor ne dajo. Proste roke, naj bode njih geslo. Posebno usiljevati se jim vladi ni treba, kajti gotovo bode prišel čas, da jih bode Badeni še močno potreboval, in tedaj naj pa brez ovinkov povedo, kaj za svojo pomoč zahtevajo.

Politični pregled.

Celjska gimnazija. — Vpisovanje v celjsko gimnazijo je pokazalo, da je bila dvojezična gimnazija potrebna. V dvojezične gimnazije prvi razred se je vpisalo 112 učencev, v nemške gimnazije prvi razred 20 učencev in v pripravljalnico za nemško gimnazijo 6. Iz povedanega se pač le prejasno vidi, da je celjsko nemštvo le umetno, da pa teh Nemcev še toliko ni, da bi mogli s svojimi otroki gimnazijo napolniti. Nič ni pomagalo, da so vabili na vse načine otroke v nemško gimnazijo in osnovali zanje celo posebno zavetišče. Vidi se, da je že sedaj nemška gimnazija v resni nevarnosti, kajti odločilni krogi se bodo začeli popraševati, če je sploh potrebna. Pri tej priliki se je pokazalo, kako malo „Grazer Tagespost“ pozna razmere v Celji, ki je nekoč predlagala, da se celjski Nemci odškodujejo za celjsko gimnazijo z nemško realko. Kje bi pač dobili učencev za to!

Državni zbor snide se okrog 20. oktobra in tedaj mu bode pojasnil Badeni svoj program. Letos se pač državni zbor družega ne bode posebnega lotil, kakor rešenja proračuna. Državni zbor se bode nekoliko razločeval mimo tedaj, ko se je razšel. Manjkalo bode več znamenitejših poslancev, zlasti na levici, ker so videč napad stranke se odtegnili političnemu življenju. Grofa Franca Coroninija ne bode več v zbornici in s tem pač preneha njegov klub. Govori se, da se zjedini s klubom južnih Tirolcev, tako da bodo vsi italijanski poslanci v enem klubu. Ta klub se bode potem postavil na odločnejše narodno stališče. Vloge pa Italijani najbrž ne bodo v zboru niti tako važne igrali, kakor so jo dosedaj. Grof Coronini je imel zaupanje raznih strank in višjih krogov in je znal lepšati italijansko postopanje. Sedaj bodo pa na Dunaji pač boljše Italijane spoznali in jim ne bodo več toliko zaupali.

Volitve na Goriškem. — V torek so volile na Goriškem kmetske občine. V tolminskem okraji voljena sta dr. Anton Gregorčič in pa zemljemerec Lapanje, v goriškem okraji

prof. Berbuč in pa župnik Grča. Vse te štiri je kandidovalo društvo „Sloga“ in so odlični narodnjaki. Na Krasu sta pa voljena dr. Abram in pa župan Muha, ki sta tudi Slovenca, a jih društvo „Sloga“ ni bilo kandidovalo, ker sta preveč vladna, posebno prvi. Zanje je pa delala vlada, duhovščina in pa dr. Josip vitez Tonkli, ki ima še vedno precej vpliva na Primorskem, če tudi so ga nekateri položili k političnim mrtvecem. Mi le želimo, da bi slovenski poslanci v deželni zbornici složno delovali, da bi nesloga pri volitvah ne vplivala slabo na delovanje v deželnem zboru.

Občinske volitve na Dunaji. — V torek so na Dunaji bile občinske volitve v tretjem volilnem razredu. Voljeni so sami protisemitje v vseh devetnajstih volilnih okrajih. Liberalci so jako potrti, kajti upanja nimajo nobenega, da bi še ohranili v mestnem zastopu večino. Čehi so bili postavili svoje kandidate, a ti kandidatje niso dobili dosti glasov. Slovani tega poraza liberalcev ne moremo obžalovati, veseliti se ga pa tudi nimamo povoda, kajti protisemitje v narodnem oziru niso nič pravičnejši, nego liberalci, temveč baš nasprotno. Po našem mnenju pač pridemo le z dežja pod kap, ko bi nemške liberalce v državnem zboru zamenila močna stranka protisemitov. Zato pa moramo Slovani delati na to, da se državno-zborski red tako prestroji da Nemci sploh zgube večino, poleg tega je pa treba, da se slovanske stranke vedno bolj zblizujejo.

Italija praznuje danes 25letnico, odkar je združena, oziroma se je vzelo papežu svetovno gospodstvo — se mu iztrgal Rim. To slavlje bo, sojeno po pripravah, velikansko. Vendar ne bo vse vsem šlo iz srca. Kdo pač naj bo zadovoljen s sedanjo Italijo. Naj li podložniki hvalijo sedanjo upravo Crispijevo, pod katero toliko trpi blagostanje italijanskega naroda. Slab finančni položaj, neredi in nemiri, ki se pojavljajo tu pa tam, ne morejo ob 25letnici združene Italije navdušiti tudi najvročekrvnega Italijana. Kdo ve, če bi ne bilo bolje za narod italijanski, ko bi bilo ostalo pri starem. Še manj kakor italijanski narod, morejo proslavljati ta dan katoličani, kateri vsi se moramo z žalostjo obrniti od te demonstracije naperjene proti sv. Očetu.

Socializem v Belgiji. — Belgijski škofje so izdali pastirski list, v katerem pred vsem obsojajo kršanske socialiste, ki nečejo poslušati škofov. Škofje naj bi bili za vse katoličane avtoriteta, kateri bi se naj morali klanjati tudi v vseh političnih javnih zadevah. Krščanski socialisti nečejo pripoznati te avtoritete. Značilno je, da je krščanski socializem delo klerikalcev, in da so voditelji krščanskih socialistov večinoma duhovniki. Kaj naj storijo sedaj ti duhovniki, naj li proti volji svojih škofov še nadalje ostanejo to. Umevno je, da jim to ne bo kazalo. In kaj bo posledica vsega tega? Krščanski socialisti bodo brez voditeljev zdivjali v socialne demokrate, še veliko nevarnejše državne prekucuhe.

Anglija. — Angleška zbornica je zaključila svoje delovanje do 18. novembra. Sedaj je rešila le proračun. Pri prihodnjem zasedanju utegnejo priti v razpravo važne notranjo-politiške zadeve angleške pred vsem tudi irsko vprašanje. Da sedaj vladujoča konservativna stranka ne bo nič storila za Irce oziroma hotela bo zaprečiti teh samostalnost, je umevno, toda dolgo se temu ne bo mogla več ustavljati. Irce ne bodo mirovali, da se njih vprašanje konečno ugodno reši. Sicer razdruženi hočejo biti edini v boju proti vladi, ki neče ničesar slišati o homeruli. Dobro je nastopil Irce Healy proti novi vladi, vaša večina razpade, kakor so že mnoge, toda irsko vprašanje ostane in bode preživelo tudi vaša večina. Mi, ki se borimo za prostost, za pošteno stvar, mi se ne razbijemo ob vaši vešini, pač pa razbijemo mi vas. Irsko vprašanje nikdar ne zaspi. Ta odločen govor je napravil velik vtis in poparil nasprotnike, ko so uvideli, kako jekleno voljo in upanje imajo Irce.

Turčija. — Trdovratno postavila se je Turčija začetakoma proti vsaki reformi v Armeniji, kjer vladajo neznosne razmere za krščansko prebivalstvo. Evropske velevlasti Ru-

sija, Francija in Anglija so zahtevale od Turčije, da napravi ondi red in tudi kristjanom da pravice. Turška vlada je dolgo časa cincala in skušala vse reforme zaprečiti, ali vsaj njih izvedbo za nedoločen čas zavleči. Nova poročila pa vedo sedaj povedati, da se je Turčija deloma udala zahtevam evropskih velevlastij. Vlada je že potrebno odredila, da kristjani pridejo do svojih pravic in da se v narodnogospodarskem oziru kaj stori za Armenijo. Do teh korakov je slednjič privedel Turčijo strah pred silo. Že itak se vedno boji sultan za svoje prestolno mesto Carigrad in na svojo žalost vedno mora misliti, kedaj mu bo treba odriniti iz Evrope, potem naj bi pa še nepotrebno dražil sicer mirne duhove. Močno vznemirjajo turške kroge velike ruske vojaške pomorske vaje v Črnem morji. Turčija že misli, da je to šola Rusije, kako dobiti v pest Carigrad.

Kuba. — Španiji je pred vsem zaradi tega toliko za Kubo, ker ima ondi dobre vire dohodkov. Umevno potem tudi, zakaj Španija toliko žrtvuje za to naselbino. Ministerski predsednik španjski se je izjavil, da se mora na Kubi mir narediti, naj stane kar hoče. Španija pobira na Kubi velike davke in uživa razne druge ugodnosti od strani Kube. Ko bi se odcepil ta bogati otok od Španije, bi ta to v finančnem oziru preveč občutila. Če pa že itak finančno močno propala Španija, še bolj propade, potem je pa res nevarno, da republikanci planejo ondi na dan. Čuje se, da Kube drugače ne bo moč rešiti za Španijo, kakor če ji ta da samoupravo. Španija se pa tega ne bo upala storiti, ker se bo bala, da bi Kubanci ne uporabili te samouprave za popolno odločitev od Španije.

Krojni vzorci.

Slovensko obrtno slovstvo ni bogato in za to moramo biti hvaležni vsakemu, ki nam spiše v tem oziru kako knjigo. Zadnja leta je posebno gosp. Matija Kunc, krojaški mojster in imejitelj strokovne krojaške šole v Ljubljani, spisal več knjig o krojaštvu. Te knjige so se večinoma dobro razprodajale, kar nam kaže njih praktično porabo. Z njegovimi knjigami je gospod pisatelj mnogo pripomogel k povzdigi krojaškega obrta na Kranjskem zlasti k racionalnemu jemanju mere.

Nemških knjig v tej stroki se ne manjka, a vendar tudi nemški strokovnjaki priznavajo, da je Kunčeva metoda merjenja in prikrojevanja jedna najjednostavnejših in jedna najboljših. Izdal je svoje knjige namreč tudi v nemščini. Po mnogih krojaških delarnah v Nemčiji se sedaj rabi njegova metoda.

Nedavno je pisatelj izdal knjigi „Krojni vzorci za perilna oblačila“ in pa „Krojni vzorci za otroška oblačila“. S tema knjigama je gospod pisatelj gotovo jako ustregel slovenskim šiviljam, pa tudi tistim gospodinjam, ki same delajo perilo in otroška oblačila za domačo rabo. Ti dve knjigi sta bolj pisani po metodi znanega nemškega strokovnega krojaškega pisatelja Klemma. Gospod pisatelj pa ni kar presadil tuje rastline na domač vrt, temveč ju je po svoje predelal.

Ti dve knjigi pa bodeta dobro služili ne le na pisateljevem krojaškem učilišču kot učni knjigi temveč tudi za razne dekliške šole, ki se bodo po njih učile lahko